

Söluheiti: Portlandcementer

Síða: 1/11

Kemur í stað dagsetningar:

Vinnsludagur: 2017-05-19

Vörunúmer:

SDS-ID: IS-IS/1.0

1. LIÐUR: AÚÐKENNING EFNISINS EÐA BLÖNDUNNAR OG FÉLAGSINS EÐA FYRIRTÆKISINS**1.1. Vörukenni**

Söluheiti: Portlandcementer
BASIS® cement
ABC cement
BASIS® AALBORG CEMENT®
MESTER® AALBORG CEMENT®
RAPID® cement
RAPID® AALBORG CEMENT®
LAVALKALI SULFATBESTANDIG® cement
LOW-ALKALI®
GRÅ CEMENT 42,5
HVID cement til specielle anvendelser
Aalborg White®
ELEMENT cement

Umbúðastærð: 25 kg, 1000 kg, 1500 kg, Big bags, Bulk

1.2. Viðeigandi og tilgreind notkun efnis eða blöndu og notkun sem ráðið er frá

Notkunarvið: Bindiefni fyrir laus steinefni, unnin með náttúrlegum eða tilbúnum aðferðum, svo sem sand, mól og steinvölur, til framleiðslu á steinlími, gipsi og steinsteypu. Afurðirnar hafa farið í genum vinnslu gegn krómexemi, allar nema hvítt sement. Kröfur EB um hámarkagildi leysanlegs krómíums (VI) í sementi sem eru 2mg/kg í minnst 2 mánuði við venjulegar, þurrar aðstæður án tímamarka eru þar með uppfylltar. Geymsluþol telst frá afhendingardegi fyrir sement í lausu og frá þökkunardegi fyrir sement í pöku

1.3. Upplýsingar um birgi öryggisblaðsins

Framleiðandi/innflytjandi eða seljandi: Aalborg Portland
Rørdalsvej 44
DK-9100 Aalborg, Denmark.
Tel: +45 9816 7777
Fax: +45 9810 1186
cement@aalborgportland.com
www.aalborgportland.dk

Ábyrgð á öryggisblaðinu: cement@aalborgportland.com

1.4. Neyðarsímanúmer

Neyðarsími: Eitrunarmiðstöð: 543 2222.

ÖRYGGISBLAÐ

Söluheiti: Portlandcementer
Kemur í stað dagsetningar:
Vörunúmer:

Síða: 2/11
Vinnsludagur: 2017-05-19
SDS-ID: IS-IS/1.0

2. LIÐUR: HÆTTUGREINING

2.1. Flokkun efnisins eða blöndunnar

Efnið er flokkað:

CLP: Augnskað. 1;H318 - Húðert. 2;H315 - Húðnæm. 1B;H317 - SEM-VES 3;H335

2.2. Merkingaratriði

Hætta

Inniheldur: Sement, portland, kemísk efni
H315 Veldur húðertingu.
H317 Getur framkallað ofnæmisviðbrögð í húð.
H318 Veldur alvarlegum augnskaða.
H335 Getur valdið ertingu í öndunarfærum.
P102 Geymist þar sem börn ná ekki til.
P260 Andið ekki að ykkur ryki.
P280 Notið hlífðarhanska, augn- og andlitshlífur.
P305/351/338 BERIST EFNID Í AUGU: Skolið varlega með vatni í nokkrar mínútur. Fjarlægjið snertilinsur ef það er auðvelt. Skolið áfram.
P310 Hringið umsvifalaust í EITRUNARMÍÐSTÖÐ eða lækni.
P501 Fargið innihaldinu/ílátinu í samræmi við reglur á staðnum.

2.3. Aðrar hættur

PBT/vPvB: Þessi vara inniheldur engin PBT eða vPvB efni.

Annað: Tíð innöndun á ryki í langan tíma eykur hættu á myndun lungnasjúkdóma.
Inniheldur: Kalsíumoxíð Ef blandað við vatn myndast kalsíumhýdroxíð sem hefur ætandi áhrif á húð og augu.

3. LIÐUR: SAMSETNING INNIHALDSEFNA/UPPLÝSINGAR UM INNIHALDSEFNI

3.2. Blöndur

Varan inniheldur: sement .

Samkvæmt lögum á að upplýsa eftirtalin efni:

ÖRYGGISBLAÐ

Söluheiti:	Portlandcementer	Síða:	3/11
Kemur í stað dagsetningar:		Vinnsludagur:	2017-05-19
Vörunúmer:		SDS-ID:	IS-IS/1.0

CLP:

%:	CAS-nr.:	EINECS Nr.:	REACH skráningarnúmer: er:	Heiti efnis:	Flokkun:	Aths.:
60-100	65997-15-1	266-043-4	-	Sement, portland, kemísk efni	Skin Irrit. 2;H315 Eye Dam. 1;H318 Skin Sens. 1;H317 STOT SE 3;H335	

Tilvísanir: Heildartexti fyrir allar hættusetningar kemur fram í kafla 16.

4. LIÐUR: RÁÐSTAFANIR Í SKYNDIHLJÁLPI

4.1. Lýsing á ráðstöfunum í skyndihjálpi

Innöndun: Færið slasaðan í ferskt loft, róið hann og fylgist með honum. Ef hann finnur fyrir óþægindum: leitið á sjúkrahús og hafið þessar leiðbeiningar meðferðis.

Snerting við húð: Farið strax úr menguðum fötum og þvoið húðina með sápu og vatni. Ef vart verður við útbrot, sár eða annað óeðlilegt við húðina: Leitið lækni og takið þessar leiðbeiningar með.

Snerting við augu: Nuddið ekki í augað. Skolið strax með miklu vatni í allt að 15 mínútur. Ef bornar eru linsur skulu þær strax fjarlægðar úr augunum og augnlokin opnuð vel. Við þráláta ertingu: Haldið áfram að skola augun á meðan hinn skaðaði er fluttur á slysavarsstofu. Takið þessar öryggisleiðbeiningar með.

Inntöku: Skolið strax munninn og drekkið mikið magn vatns eða mjólkur. Hafið augun á viðkomandi. Framkallið ekki uppsölur. Haldið höfðinu sem lægst ef uppsölur eiga sér stað. Farið strax á slysavarsstofuna og takið með ykkur öryggisleiðbeiningarnar.

4.2. Helstu skaðleg einkenni og áhrif, bæði bráð og tafir

Einkenni/áhrif: Sjá kafla 11 hvað varðar nánari upplýsingar um áhrif og einkenni tengd heilsu.

4.3. Upplýsingar um tafarlausa læknumönnun og sérstaka meðferð sem þörf er á

Læknishjálpi/meðferðir: Ekki þekkt.

5. LIÐUR: RÁÐSTAFANIR VEGNA SLÖKKVIÐGERÐA

5.1. Slökkvibúnaður

Viðeigandi slökkviefni: Notið slökkvimiðil sem hentar efnunum í umhverfinu.

5.2. Sérstakar hættur af völdum efnisins eða blöndunnar

Sérstakar hættur: Vatn sem hefur verið notað við slökkvistörf og hefur komist í snertingu við vöruna getur verið ætandi.

5.3. Ráðgjöf fyrir slökkviliðsmenn

Persónulegur hlífðarbúnaður við slökkvistörf: Val á öndunarhlífum þegar slökkva á eld: fylgið almennum varúðarreglum sem tilgreindar eru á vinnustaðnum. Notið efnapolinn hlífðarfatnað þegar hætta er á snertingu við vatn sem notað hefur verið til slökkvistarfa.

ÖRYGGISBLAÐ

Söluheiti: Portlandcementer
Kemur í stað dagsetningar:
Vörunúmer:

Síða: 4/11
Vinnsludagur: 2017-05-19
SDS-ID: IS-IS/1.0

6. LIÐUR: RÁÐSTAFANIR EF EFNI FER ÓVART TIL SPILLIS EÐA ER LOSAÐ FYRIR SLYSNI

6.1. Öryggisráðstafanir fyrir fólk, hlífðarbúnaður og neyðarráðstafanir

Öryggisráðstafanir til verndar fólk: Varist innöndun ryks. Forðist að efnið snerti augu og að það standi lengi á húðinni. Notið vinnuaðferðir, sem draga úr rykmyndun.

6.2. Varúðarráðstafanir vegna umhverfisins

Öryggisráðstafanir til verndar umhverfinu: Ekki skal henda vörunni úti í náttúrunni, heldur safna henni saman og farga í samræmi við yfirvöld á staðnum.

6.3. Aðferðir og efni til afmörkunar og hreinsunar

Aðferðir við hreinsun: Fjarlægjið leka með ryksugu. Ef það er ekki hægt skal safna lekanum saman með skóflu, kústi eða þvíumlíku.

6.4. Tilvísun í aðra liði

Tilvísanir: Persónulegur hlífðarbúnaður: Sjáið kafla 8.
Förgun: Sjáið kafla 13.

7. LIÐUR: MEÐHÖNDLUN OG GEYMSLA

7.1. Varúðarráðstafanir um örugga meðhöndlun

Meðhöndlunarreglur: Fylgið almennum heilnætisreglum á vinnustöðum. Forðist að dreifa ryki. Varist innöndun ryks. Forðist að láta efnið snerta augu og standa lengi á húð. Farið úr útötuðum fötum.

Tæknilegar aðgerðir: Notið vinnuaðferðir, sem draga úr rykmyndun.

Tillögur að tæknibúnaði: Vélræn loftræsting getur verið nauðsynleg. Tryggið góðan aðgang að vatni og aðstöðu til að skola augu.

7.2. Örugg geymsluskilyrði, þ.m.t. vegna mögulegs ósamrýmanleika

Tæknilegar aðgerðir til öruggra geymsluaðstæðna: Engar sérstakar varúðarreglur.

Geymsla: Geymið í lokuðum upprunalegum umbúðum á þurrum stað. Innsiglið opnuð ílát og notið afganginn af efninu eins fljótt og hægt er. Krómíðhlutleysing eykst þegar efnið er geymt við rakar aðstæður.

7.3. Sértek, endanleg notkun

Sérstök notkun: Skiptir ekki máli.

ÖRYGGISBLAÐ

Söluheiti: Portlandcementer
Kemur í stað dagsetningar:
Vörunúmer:

Síða: 5/11
Vinnsludagur: 2017-05-19
SDS-ID: IS-IS/1.0

8. LIÐUR: VÁHRIFAVARNIR/PERSÓNUHLÍFAR

8.1. Takmörkunarfæribreytur

Mengunarmörk:

CAS-nr.:	Heiti efnis:	Sem:	Mengunarmörk:	Gerð:	Athugasemd ir:	Mengunarmörk:
-	Steinefnaryk, óvirkt, heildaryk	-	10 mg/m ³	TWA	-	IS
-	Steinefnaryk, óvirkt, örfint ryk	-	5 mg/m ³	TWA	-	IS

8.2. Váhrifavarnir

<u>Tæknilegar aðgerðir:</u>	Veitið fullnægjandi loftræstingu. Fylgið viðmiðunarmörkum fyrir váhrif í starfi og lágmarkið innöndun á úða.
<u>Persónuhlífar:</u>	Hlífðarbúnað skal velja samkvæmt gildandi CEN-stöðlum og í samvinnu við birgi hlífðarbúnaðar.
<u>Öndunargrímur:</u>	Við rykmyndandi vinnu: Notið öndunarbúnað með agnasíu, tegund P2.
<u>Til hlífðar höndum:</u>	Notið hlífðarhanska. Mælt er með hlífðarhönskum úr nítril. Hanskaframléiðandinn getur bent á aðrar gerðir hanska.
<u>Til hlífðar augum:</u>	Berið öryggisgleraugu eða andlitshlíf.
<u>Til hlífðar húð:</u>	Notið sérstakan hlífðarfatnað. Nota skal hettu eða hjálm við vinnu sem veldur skvettum.
<u>Hreinlætisaðgerðir:</u>	Farið úr útötuðum fötum og þvoði húðina vandlega með sápu og vatni.
<u>Eftirlit með umhverfisáhrifum:</u>	Upplýsingar liggja ekki fyrir.

9. LIÐUR: EÐLIS- OG EFNAFRÆÐILEGIR EIGINLEIKAR

9.1. Upplýsingar um eðlis- og efnafræðilega grunneiginleika

<u>Útlit:</u>	sement grátt
<u>Lykt:</u>	lyktarlaus.
<u>Sýrustig (pH):</u>	Blanda tilbúin til notkunar um það bil 13
<u>Suðumark:</u>	Skiptir ekki máli.
<u>Íkveikjumark:</u>	Skiptir ekki máli.
<u>Sprengimörk:</u>	Skiptir ekki máli.
<u>Eðlisþyngd:</u>	Upplýsingar liggja ekki fyrir.
<u>Leysanleiki:</u>	Hægt að blanda með vatni.

9.2. Aðrar upplýsingar

<u>Aðrar upplýsingar:</u>	Skiptir ekki máli.
---------------------------	--------------------

ÖRYGGISBLAÐ

Söluheiti: Portlandcementer

Síða: 6/11

Kemur í stað dagsetningar:

Vinnsludagur: 2017-05-19

Vörunúmer:

SDS-ID: IS-IS/1.0

10. LIÐUR: STÖÐUGLEIKI OG HVARFGIRNI

10.1. Hvarfgirni

Hvarfgirni : Ekki þekkt.

10.2. Efnafræðilegur stöðugleiki

Stöðugleiki: Stöðug við eðlilegar hitaaðstæður. Innihald krómat-þynningarefnis hefur minnkað smám saman.

10.3. Möguleiki á hættulegu efnahvarfi

Hættuleg efnahvörf: Ekki þekkt.

10.4. Skilyrði sem ber að varast

Aðstæður/efni sem skal forðast: Efnið harðnar í harðan klump í snertingu við vatn og raka.

10.5. Ósamrýmanleg efni

Ósamræmanleg efni: Ekki þekkt.

10.6. Hættuleg niðurbrotsefni

Varasöm niðurbrotsefni: Engin sérstök.

ÖRYGGISBLAÐ

Söluheiti:	Portlandcementer	Síða:	7/11
Kemur í stað dagsetningar:		Vinnsludagur:	2017-05-19
Vörunúmer:		SDS-ID:	IS-IS/1.0

11. LIÐUR: EITUREFNAFRÆÐILEGAR UPPLÝSINGAR

11.1. Upplýsingar um eiturefnafræðileg áhrif

<u>Bráð eiturhrif (Inntaka):</u>	Samkvæmt tiltækum gögnum er flokkunarskilyrðum ekki mætt.
<u>Bráð eiturhrif (Um húð):</u>	Samkvæmt tiltækum gögnum er flokkunarskilyrðum ekki mætt.
<u>Bráð eiturhrif (Innöndun):</u>	Samkvæmt tiltækum gögnum er flokkunarskilyrðum ekki mætt.
<u>Æting í húð/erting:</u>	Veldur húðertingu.
<u>Alvarlegur augnskaði/-erting:</u>	Veldur alvarlegum augnskaða.
<u>Næming í öndunarfærum eða húð:</u>	Getur framkallað ofnæmisviðbrögð í húð.
<u>Stökkbreytandi áhrif á kímfrumur:</u>	Samkvæmt tiltækum gögnum er flokkunarskilyrðum ekki mætt.
<u>Krabbameinsvaldandi hrif:</u>	Samkvæmt tiltækum gögnum er flokkunarskilyrðum ekki mætt.
<u>Eiturhrif á æxlun:</u>	Samkvæmt tiltækum gögnum er flokkunarskilyrðum ekki mætt.
<u>STOT - Einföld váhrif:</u>	Getur valdið ertingu í öndunarfærum.
<u>STOT - Endurtekin váhrif:</u>	Samkvæmt tiltækum gögnum er flokkunarskilyrðum ekki mætt.
<u>Ásvelgingarhætta:</u>	Samkvæmt tiltækum gögnum er flokkunarskilyrðum ekki mætt.
<u>Innöndun:</u>	Ryk getur ert hálsinn og öndunarfærin og valdið hósta.
<u>Snerting við húð:</u>	Ryk ertir raka húð. Langvarandi eða endurtekin snerting: Hætta á þróun ofnæmis eða vakningu á ofnæmi, sem þegar hefur þróast, hjá næmum einstaklingum.
<u>Snerting við augu:</u>	Ryk eða skvetta frá notkunarblöndu geta valdið varanlegu augntjóni. Tafarlaus skyndihjálp er nauðsynleg.
<u>Inntöku:</u>	Ekki líklegt sökum eðlis vörunnar. Inntaka getur valdið alvarlegri ertingu í munn, vélinda og meltingarvegi.
<u>Sértæk áhrif:</u>	Tíð innöndun á ryki í langan tíma eykur hættu á myndun lungnasjúkdóma.

ÖRYGGISBLAÐ

Söluheiti: Portlandcementer

Síða: 8/11

Kemur í stað dagsetningar:

Vinnsludagur: 2017-05-19

Vörunúmer:

SDS-ID: IS-IS/1.0

12. LIÐUR: VISTFRÆÐILEGAR UPPLÝSINGAR

12.1. Eiturhrif

Áhrif á umhverfið: Varan er ekki talin hættuleg umhverfinu.

12.2. Þrávirkni og niðurbrotanleiki

Mótstaða og niðurbrotseiginleikar: Varan hvarfast við vatn og myndar fast óleysanlegt hvarfefni sem samkvæmt aðgengilegum upplýsingum brotnar ekki niður.

12.3. Uppsöfnun í lífverum

Möguleg uppsöfn efna í lífveru: Engin gögn til um uppsöfnun í lífverum.

12.4. Hreyfanleiki í jarðvegi

Hreyfanleiki: Engin gögn eru til.

12.5. Niðurstöður úr mati á PBT- og vPvB-eiginleikum.

PBT/vPvB: Þessi vara inniheldur engin PBT eða vPvB efni.

12.6. Önnur skaðleg áhrif

Önnur skaðleg áhrif: Ekki þekkt.

13. LIÐUR: FÖRGUN

13.1. Aðferðir við meðhöndlun úrgangs

Fargið úrgangi og leifum í samræmi við kröfur á hverjum stað. Úrgang á að meðhöndla sem hættulegan úrgang. Veitið athygli að efni, sem er að fullu hert, er ekki talið hættulegtur úrgangur.

Förgun umframmagns og úrgangs: Flokkur samkvæmt Evrópskri skrá yfir úrgang: 10 13 06

Tómar umbúðir: Flokkur samkvæmt Evrópskri skrá yfir úrgang: 15 01 01

ÖRYGGISBLAÐ

Söluheiti: Portlandcementer

Síða: 9/11

Kemur í stað dagsetningar:

Vinnsludagur: 2017-05-19

Vörunúmer:

SDS-ID: IS-IS/1.0

14. LIÐUR: UPPLÝSINGAR UM FLUTNINGA

Varan fellur ekki undir alþjóðlegar reglur um flutning á hættulegum vörum (IMDG, IATA, ADR/RID).

14.1. UN-númer

Sp nr.: -

14.2. Rétt UN-sendingarheiti

Rétt heiti sendingar: -

14.3. Hættuflokkur eða -flokkar vegna flutninga

Fl.: -

14.4. Pökkunarflokkur

PG: -

14.5. Umhverfishættur

Mengunarvaldur í sjó: -

Efni hættulegt umhverfinu: -

14.6. Sérstakar varúðarráðstafanir fyrir notanda

Sérstakar varúðarráðstafanir: Ekki þekkt.

14.7. Flutningar búlkafarms skv. II. viðauka við MARPOL-samninginn frá '73/78 og IBC-kóðanum.

Flutningur í lausu: Skiptir ekki máli.

ÖRYGGISBLAÐ

Söluheiti:	Portlandcementer	Síða:	10/11
Kemur í stað dagsetningar:		Vinnsludagur:	2017-05-19
Vörunúmer:		SDS-ID:	IS-IS/1.0

15. LIÐUR: UPPLÝSINGAR VARÐANDI REGLUVERK

15.1. Sértek ákvæði/löggjöf fyrir efnið eða blönduna vegna öryggis, heilbrigðis og umhverfis

Sérstakar ráðstafanir: Að jafnaði mega þeir sem eru yngri en 18 ára ekki handleika efnið. Notandinn skal hafa fengið ítarlega fræðslu um framkvæmd verksins, hættulega eiginleika efnisins og nauðsynlegar varúðarráðstafanir.

Sérstök ákvæði: Reglugerð (EB) Evrópuþingsins og Leiðtogaráðsins nr. 1272/2008 frá 16. desember 2008 varðandi flokkun, merkingu og pökkun efna og efnablanda sem breyta og fella úr gildi tilskipanir 67/548/EBE og 1999/45/EB og breyta reglugerð (EB) nr. 1907/2006 ásamt breytingum.
Reglugerð nr. 236/1990, um flokkun, merkingu og meðferð eiturefna, hættulegra efna og vörutegunda sem innihalda slík efni, með síðari breytingum.
Reglugerð nr. 415/2014 um flokkun, merkingu og umbúðir efna og efnablanda, með síðari breytingum.
Reglugerð um verndun starfsmanna gegn hættu á heilsutjóni af völdum efna á vinnustöðum. Nr. 553/2004, með síðari breytingum.
Reglugerð nr. 750/2008 um skráningu, mat, leyfisveitingu og takmarkanir að því er varðar efni („REACH“), með síðari breytingum.
Reglur um mengunarmörk og aðgerðir til að draga úr mengun á vinnustöðum. Stjtið. B. nr. 390/2009, með síðari breytingum.
Reglugerð um vinnu barna og unglunga. Stjtið. B. nr. 426/1999.
Reglugerð um skrá yfir spilliefni og annan úrgang. Stjtið. B. nr. 184/2002, með síðari breytingum.

15.2. Efnaöryggismat

CSA staða: Ekkert efnafræðilegt öryggismat hefur verið framkvæmt.

ÖRYGGISBLAÐ

Söluheiti: Portlandcementer

Síða: 11/11

Kemur í stað dagsetningar:

Vinnsludagur: 2017-05-19

Vörunúmer:

SDS-ID: IS-IS/1.0

16. LIÐUR: AÐRAR UPPLÝSINGA

Varðandi takmarkanir á notum, sjáið kafla 15.

Skylt er að leiðbeina notandanum í réttum vinnuaðferðum og að hann þekki innihald þessara öryggisleiðbeininga.

Í eftirfarandi köflum eru breytingar eða nýjar setningar:

Skammstafanir og hánefni PBT = þrávirkt, safnast fyrir í lífverum og veldur eiturverkunum.
notuð á öryggisblaðinu: vPvB = mjög þrávirkt og safnast verulega fyrir í lífverum.

Frekari upplýsingar: Flokkun samkvæmt reglu (EB) nr. 1272/2008:
Útreikningsaðferð.

Orðalag H fullyrðinga:

H315 Veldur húðertingu.
H317 Getur framkallað ofnæmisviðbrögð í húð.
H318 Veldur alvarlegum augnskaða.
H335 Getur valdið ertingu í öndunarfærum.

Leiðbeiningarnar í þessum öryggisleiðbeiningum byggja á þeim upplýsingum, sem lágu fyrir á þeim tíma sem þær voru unnar, og þær eru gefnar undir þeim forsendum, að varan sé notuð samkvæmt fyrirskrifuðum aðstæðum og samkvæmt leiðbeiningum á umbúðum eða í gildandi tæknilegum heimildum. Öll önnur notkun á vörunni, hugsanlega með öðrum efnavörum og/eða öðrum aðferðum, er á ábyrgð notanda.

Unnið af DHI - Environment and Toxicology, Agern Allé 5, DK-2970 Hørsholm, Denmark.
www.dhigroup.com.